

Suomen hallituksen Ilmastokokoukselle 3.- 4.2.2020

Pidetään metsistämme parempaa huolta!

Meidän metsämme -työryhmän viesti ilmastokokoukselle

Tieteellinen tutkimus päätösten perustana

Ne päätökset, joita tehdään metsien käytöstä 2020-luvulla tulevat vaikuttamaan seuraavien sukupolvien elämään. Päätösten perustana tulisi olla kritiikin kestävä tieteellinen tutkimus, jota ei ole manipuloitu poliittisten tai taloudellisten päämäärien saavuttamiseksi.

- *Lisätään eri tiedealojen välistä tutkimusta!*
- *Vahvistetaan ympäristöhallintoa!*

Miksi metsät tulee ottaa huomioon päätettäessä Suomen ilmastotoimista?

Suomi on suhteellisesti Euroopan metsäisin maa. Meillä on metsää 23 miljoonaa hehtaaria, joka on 76 % Suomen maapinta-alasta ja 11 % Euroopan metsäpinta-alasta.

Metsät ovat toistaiseksi suurin luontainen hiilinielumme. Metsät imevät suuria määriä hiilidioksidia ilmakehästä mutta ne sitovat enää alle 20 % kansallisista päästöistämme, kun vielä joiain vuosia sitten metsät sitoivat lähes puolet. Hiilinielumme pienenevät!

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan maankäyttö, maankäytön muutokset ja metsätalous (LULUCF) -sektorilla vuonna 2018 nettohiilinielu pieneni 43 % verrattuna vuoden 2017 nieluun ollen noin -9,8 milj. t CO₂-ekv. Metsämaa on sektorin merkittävin nettonielu. Nettonielun pienenemiseen vaikuttivat ennätysuuret hakkuut.

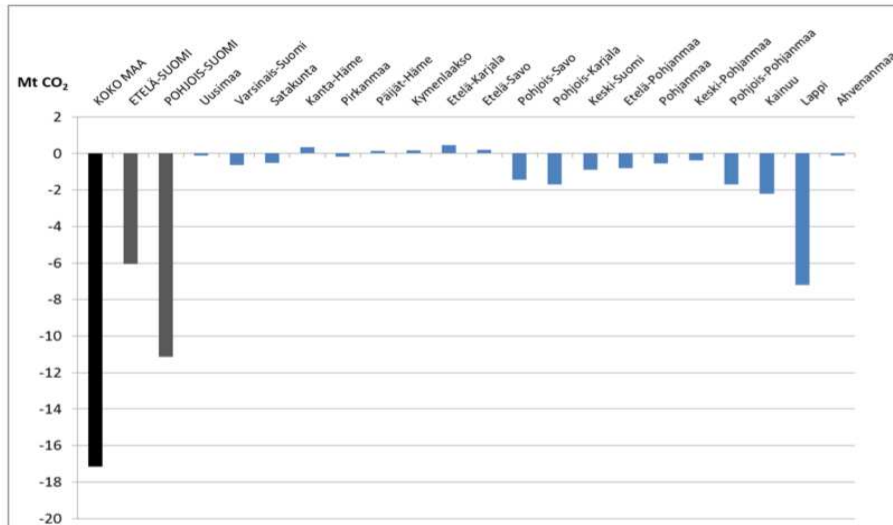
Hiilineutraaliuden saavuttaminen vuonna 2035 tarkoittaa sitä, että päästöt eivät saa olla enää nieluja suuremmat. On hyvä ymmärtää, että hiilineutraaliuden jälkeen maapallolla olisi elettävä hiilinegatiivisesti eli metsänielujen tulisi olla huomattavasti päästöjä suuremmat.

Nykyinen metsätalous perustuu liian voimakkaasti metsäekosysteemejä yksipuolistavaan jaksolliseen kasvatukseen. Avohakkuumetsätalous on tullut tiensä päähän.

Kansainväliset tiederaportit kuten IPCC-ilmasto, IPBES-monimuotoisuus, ja IRP-luonnonvarat kertovat samaa: nykyinen kehitys on perustavanlaatuisesti kestävä kehityksen vastaista. Meidän on muutettava tuotantojärjestelmiämme ja kulutustamme suunnan muuttamiseksi.

- *Metsähallituksen tulostavoitteeksi korkea nettohiilinielu!*
- *Vähennetään hakkuutavoitteita!*

Arvio puuston hiilitaseesta Suomen maakunnissa vuonna 2018

Lähde: Soimakallio ym. (julkaisematon)

Nyt on kiire, metsät ovat hitaita palautumaan.

Monimuotoisuuskato uhkaa metsiemme tulevaisuutta. Tarvitaan toimenpiteitä nopeasti ja entistä merkittävästi enemmän. Luonnon monimuotoisuuden häviäminen on peruuttamaton muutos – kerran hävitettyä lajia ei saada koskaan takaisin.

Luontopaneelin ja uhanalaisarvioiden mukaan Suomessa elinympäristöjen tila on heikentynyt keskimäärin 60 % verrattuna luonnontilaan, lähes puolet Suomen luontotyypeistä on uhanalaisia ja Suomen lajien uhanalaisuus on viimeisen kymmenen vuoden aikana lisääntynyt entisestään.

Kun tavallisesta tulee harvinaista, pitäisi hälytyskellojen soida. Hömötiaiset olivat vielä 1970-luvulla taaian valtalaji. Nyt ne ovat lähes kadonneet metsistämme - laji luokitellaan erittäin uhanalaiseksi. Nykyisen kaltaiset talousmetsät eivät tarjoa metsälinnuillemme riittävästi sopivaa elinympäristöä.

Selviytyäksemme tulevaisuudessa tarvitsemme säilyviä, monipuolisia ja vakaita luontoympäristöjä. Vielä luonnontilaisena säilyneet elinympäristöt, etenkin vanhat metsät, suot ja pienvedet ovat ensisijaisen kiireellisen suojelun tarpeessa.

Ilmastonmuutos ja biodiversiteettikato ovat vahvasti kytköksissä toisiinsa. Suomessa lisääntyvä puunkorjuu johtaa paitsi metsien monimuotoisuuden vähenemiseen myös hiilinielujen pienenemiseen verrattuna tilanteeseen, jossa hakkuita ei lisättäisi.

Yksipuolistava tehometsätalous, joka nojaa avohakkuisiin ja soiden ojitukseen on suurin syy uhanalaisten lajien määrän kasvuun.

- *Tuetaan ennallistamishankkeita!*
- *Suojellaan viimeiset vanhat metsät!*
- *Jätetään enemmän puuta lahoamaan!*

Luonnon monimuotoisuutta turvataan suojelemalla metsäekosysteemejä.

Elonkirjo on suurinta metsäluonrossamme. Tätä metsien rakenteen, lajiston ja geneettistä monipuolisuutta turvataan suojelun kautta.

Jollain tapaa suojeltua metsämaata Suomessa on 1,6 miljoonaa hehtaaria 7,7 % metsämaasta. Tiukasti lain nojalla suojeltuja metsäalueita on 1,3 miljoonaa hehtaaria 6,6 % metsäalasta. Euroopan mittakaavassa pinta-alaan suhteutettuna Suomessa on neljänneksi vähiten maalla sijaitsevia suojelualueita.

Suojelualueiden kasvattaminen nykyisestä vajaa seitsemästä prosentista YK:n biodiversiteettisopimuksen edellyttämään 17% auttaisi turvaamaan elinympäristöjen säilymisen uhanalaisille lajeille. Suojelualueet ovat Etelä- Suomessa pieniä pirstaleita ja lisäksi ne ovat usein kaukana toisistaan. On alueita, joissa suojelu jää jopa alle kolmeen prosenttiin metsämaasta.

Metso-ohjelman suojelutoimenpiteiden laajentaminen kaikkiin elinympäristöihin tukee monimuotoisuuden ja nettohiilinielujen kehitystä eri elinympäristöissä. Selvitetään mahdollisuutta tehdä Metso-ohjelmasta entistä kannustavampi lisäämällä suojelukorvausta tulevaan hiilensidontaan perustuen.

Suurin osa metsistämme, lähes 90 % on talousmetsiä. Siksi on merkityksellistä miten talousmetsiä käsitellään ja kuinka paljon ja minkälaista puuta poistetaan.

- *Suojelualueiden lisääminen, laajentaminen ja ennallistaminen tärkeää!*
- *Metso-ohjelma pysyväksi ja koko Suomea koskevaksi!*

Jatkuvapeitteinen kasvatusta monimuotoisuuden turvaamiseksi

Talousmetsien käsittelyä tulee luonnonmukaistaa. Yksi keino on lisätä ja tukea metsien jatkuvapeitteistä kasvatusta. Jatkuvan kasvatuksen menetelmissä metsäekosysteemi säilyy metsäisenä ja metsälajistolle sopivampana. Kaikkia puita ei poisteta kerralla, maata ei käsitellä voimaperäisesti ja suositaan luontaista metsän uudistumista. Myös ilmasto- vesistö- ja monimuotoisuustavoitteet on helpompi huomioida.

- *Suomalainen metsätalous on saatava kestäväksi!*
- *Monipuolistetaan metsähoitomenetelmiä!*
- *Tuetaan ja lisätään jatkuvapeitteisen kasvatuksen osuutta*

30.1.2020

Meidän metsämme –työryhmä

<http://meidanmetsamme.org>

